

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ «Торакальна хірургія»

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	222 Медицина, третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Форма навчання	очна денна, очна вечірня, заочна форми
Назва навчальної дисципліни	<u>Торакальна хірургія</u>
Кафедра	Хірургії №1
Е-mail кафедри	kaf_surgery_1@meduniv.lviv.ua
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний email, Google scholar, Scopus)	Лукавецький Олексій Васильович, д.мед.н., проф. https://scholar.google.com/citations?view_op=list_works&hl=en&user=juRXH3YAAAAAJ oleksiy.lukavetskyu@gmail.com
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	За вибором аспіранта/ів
Тип дисципліни/модулю (обов'язкова/вибіркова)	Вибіркова
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість годин (лекції/практичні/семінарські заняття/самостійна робота аспірантів)	90 год (8/28/8/46 - очна форма), 90 год (4/12/6/68 – заочна форма).
Консультації	Є, згідно графіка

2. АНОТАЦІЯ ДО ДИСЦИПЛІНИ

Силабус з дисципліни «Торакальна хірургія» для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії укладено у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького, «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої

освіти». Ознайомлення з вказаною дисципліною дає можливість здобувачу вищої освіти ступеня доктора філософії здобути компетенції (знання та вміння) відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики майбутнього фахівця, аналізувати знання про причини виникнення, методик дослідження, клінічних проявів гострих хірургічних захворювань та травм органів грудної клітки, диференційно-діагностичних ознак, сучасних напрямків і алгоритмів лікування таких захворювань.

3. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання навчальної дисципліни за вибором «Торакальна хірургія» передбачає здобуття та поглиблення комплексу знань, вмінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних завдань із цієї дисципліни, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, що вирішує актуальне наукове завдання у хірургії, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Також вдосконалення: знань про причини виникнення, методик дослідження, клінічних проявів гострих хірургічних захворювань та ушкоджень органів грудної клітки, диференційно-діагностичних ознак, сучасних напрямків і алгоритмів лікування таких захворювань.

Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії повинен:

— **знати:** етіологію, патогенетичні особливості, клінічні прояви гострих хірургічних захворювань та ушкоджень органів грудної клітки (езофагітів, гриж стравохідного отвору діафрагми, плевритів, абсцесів та гангрен легень, медіастиніту, пневотораксів, гемотораксу тощо); основних методів дослідження у хірургії (методів візуалізації (рентгенографії, комп'ютерної томографії, магнітно-резонансної томографії); ультразвукових; лабораторних методів дослідження (біохімічних, коагуляційних, ліпідного обміну крові), їх переваги та діагностичні можливості; самостійно обстежувати хворих із гострою хірургічною патологією зі складанням історії хвороби, встановленням клінічного діагнозу; сучасні напрямки та алгоритми лікування гострих хірургічних захворювань;

— **вміти:** збирати медичну інформацію про стан пацієнта; класифікувати і аналізувати типову клінічну картину гострих хірургічних захворювань та ушкоджень органів грудної клітки, складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу гострих хірургічних захворювань та травм органів грудної клітки, трактувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики таких захворювань, визначати тактику ведення (принципи операційних втручань та консервативного лікування, реабілітаційні заходи) а також виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення гострих хірургічних захворювань та травм органів грудної клітки; знати основні ведення медичної документації; опрацювати та аналізувати державну, соціальну та медичну інформацію.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії наступних **компетентностей та програмних результатів навчання:**

<p>1. Інтегральна компетентність: здатність ефективно вирішувати комплексні наукові та практичні проблеми в галузі медицини за спеціальністю «хірургія», організувати і</p>
--

виконувати власну науково-дослідницьку роботу з метою генерування нових систематизованих знань, що мають теоретичне і практичне значення, можуть успішно впроваджуватись у вітчизняний й міжнародний дослідницький та освітній простір, практичну медицину та інші сфери життя.

2. Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до науково-професійного, світоглядного та загальнокультурного саморозвитку і самовдосконалення.

ЗК2. Здатність автономно виконувати фахову та науково-дослідницьку роботу з дотриманням принципів академічної доброчесності, авторського права та наукової етики.

ЗК3. Здатність до різнобічного пошуку, самостійного аналізу та систематизації інформації з використанням сучасних комунікаційних та інформаційних технологій.

ЗК4. Здатність спілкуватись і взаємодіяти в науково-професійному та освітньому середовищі, в тому числі, на міжнародному рівні.

ЗК5. Здатність незалежно мислити, виявляти, формулювати й ефективно вирішувати проблеми наукового характеру, приймати відповідальні рішення, продукувати нові знання та ідеї.

ЗК6. Здатність проводити моніторинг виконаних робіт, здійснювати оцінку інтелектуального продукту та забезпечувати його якість.

ЗК7. Здатність до опрацювання, аналізу, узагальнення, обговорення та представлення результатів власного наукового дослідження у вигляді усної та письмової презентації державною й іноземною мовами, опанування майстерністю вести наукову дискусію з демонстрацією вільного володіння науковою термінологією, риторикою та культурою наукового мовлення.

ЗК8. Здатність працювати в команді, організовувати, планувати та прогнозувати результати власної чи колективної роботи, нести відповідальність за досягнуті результати, діяти в нових умовах, керувати роботою інших осіб та мотивувати їх для досягнення спільної мети.

3. Фахові компетентності:

ФК1. Здатність аналізувати, відтворювати, інтерпретувати та використовувати в практичній, науково-дослідницькій та освітній діяльності знання сучасного стану проблем та досягнень в галузі торакальної хірургії, основних концепцій, теорій, гіпотез щодо розвитку, перебігу та лікування гострих хірургічних захворювань та травм грудної клітки.

ФК2. Здатність розробляти та управляти науковими проектами в галузі торакальної хірургії, формулювати мету, зміст та новизну дослідження.

ФК3. Здатність встановлювати потреби у додаткових знаннях за напрямком наукових досліджень в галузі торакальної хірургії, генерувати нові знання, наукові гіпотези, теорії та концепції щодо розвитку, перебігу, прогнозування наслідків гострих хірургічних захворювань та травм органів грудної клітки, а також їх профілактики.

ФК4. Здатність обирати та використовувати сучасні методи дослідження (опитування, огляду, спеціального клінічного обстеження, визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень пацієнтів з гострими хірургічними захворюваннями та травмами органів грудної клітки) відповідно до поставленої мети, завдань та очікуваних результатів.

ФК5. Здатність інтерпретувати, аналізувати й узагальнювати результати роботи з профільними пацієнтами, дані власних наукових досліджень пацієнтів гострими хірургічними захворюваннями та травмами органів грудної клітки, визначати їх місце в системі існуючих знань, дотримуючись принципів наукової етики, академічної доброчесності й авторського права.

ФК6. Здатність впроваджувати нові знання з питань невідкладної торакальної хірургії в наукову сферу, освітній процес і практичну роботу за фахом «хірургія».

4. Програмні результати навчання:

ПРН 1. Безперервно самовдосконалюватись та застосовувати здобуті науково-професійні знання та вміння з торакальної хірургії в науковій, фаховій та освітній діяльності.

ПРН 2. Використовувати набуті концептуальні та методологічні знання для організації й самостійного виконання наукового дослідження в галузі торакальної хірургії.

ПРН 3. Добирати, аналізувати, інтерпретувати, коректно оцінювати і творчо використовувати клінічну та наукову інформацію стосовно причин розвитку, особливостей клінічного перебігу, підходів до діагностики, лікування та профілактики гострих хірургічних захворювань та травм органів грудної клітки.

ПРН 4. Вміти виявити та окреслити невирішені проблеми щодо діагностики і лікування пацієнтів з гострими хірургічними захворюваннями та травмами органів грудної клітки з подальшим визначенням шляхів їх вирішення.

ПРН 5. Продувати нові знання та ідеї, формувати наукові гіпотези, теорії та концепції в галузі торакальної хірургії з урахуванням та дотриманням принципів наукової етики й академічної доброчесності.

ПРН 6. Самостійно аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати, узагальнювати, систематизувати клінічні та наукові дані стосовно причин розвитку, особливостей клінічного перебігу, підходів до діагностики, лікування і профілактики гострих хірургічних захворювань та травм органів грудної клітки.

ПРН 7. Розробляти дизайн і план власного дослідження за фахом «Хірургія» на основі самостійно сформульованих мети і завдань.

ПРН 8. Обирати, застосовувати і вдосконалювати сучасні методи дослідження пацієнтів з гострими хірургічними захворюваннями та травмами органів грудної клітки.

ПРН 9. Розробляти та впроваджувати нові способи діагностики, лікування та профілактики хірургічних захворювань органів живота.

ПРН 10. Використовувати здобуті в результаті дослідження нові знання щодо гострих торакальних захворювань в практичній діяльності й освітньому процесі.

ПРН 15. Розвивати комунікації та застосовувати навички міжособистісних взаємодій в науковому, професійному, освітньому та міждисциплінарному середовищах.

ПРН 16. Дотримуватися принципів наукової етики у роботі з пацієнтами із гострими хірургічними захворюваннями та травмами органів грудної клітки.

ПРН 17. Використовувати принципи академічної доброчесності та нести відповідальність за достовірність отриманих та оприлюднених наукових результатів.

5. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них					Рік навчання семестр	Вид контролю
	Всього	Лекцій (год)	Практ. (год)	Семін. (год)	Самост. робота (год)		
		очна денна, очна вечірня форма					
Торакальна хірургія	3 кредити / 90 год	8	28	8	46	за вибором аспіранта/ів	залік
		Заочна форма					
		4	12	6	68		

Тематичний план лекцій

№	Назва теми	Години
1.	Захворювання та травматичні ушкодження стравоходу. Телемедична візуалізація та телерадіологія.	2
2.	Нагнійні захворювання легень та плеври	2
3.	Травма грудної клітки	2
4.	Грижі стравохідного отвору діафрагми.	2
	Разом:	8 год

Тематичний план практичних занять

№	Назва теми	Години
1	2	
1.	Дивертикули стравоходу. Класифікація, діагностика, лікування	2
2.	Езофагіти. Етіологія, діагностика та лікування (консервативне, операційне)	2
3.	Кардіоспазм, ахалазія кардії. Діагностика, лікування	2
4.	Дренування плевральної порожнини після операцій на органах грудної клітки	2
5.	Клініка абсцесів і гангрен легень. Диференційна діагностика з туберкульозом, раком, актиномікозом, кістами, що нагноїлися	2
6.	Медіастиніт. Етіологія. Клініка та діагностика. Методи дренування середостіння. Телевідеоконсультація	2
7.	Плеврити. Причини, діагностика, лікування	2
8.	Спонтанний пневмоторакс. Причини виникнення, лікування	2
9.	Закритий пневмоторакс. Діагностика та лікування	2
10.	Клапанний (напружений) пневмоторакс. Діагностика та невідкладна допомога	2
11.	Гемоторакс (гемопневмоторакс). Механізм виникнення, види. Лікування	2
12.	Поранення і розриви легень. Діагностика. Хірургічні доступи. Види операцій	2
13.	Тампонада серця. Причини, діагностика, пункція перикарда	2
14.	Грижі стравохідного отвору діафрагми. Сучасні методи лікування	2
	Разом:	28 год

Тематичний план семінарських занять

№	Назва теми	Години
1	2	
1.	Хімічні опіки стравоходу. Особливості опіків кислотою, лугом. Показання до пластики та її види	2
2.	Показання до операційного лікування абсцесів і гангрен легень. Види хірургічного лікування.	2
3.	Пневмоторакс, види, клінічна картина, лікування	2
4.	Лапароскопічні втручання на діафрагмі. Лапароскопічна герніопластика	2
	Разом:	8 год

Тематичний план самостійної роботи

№	Назва теми	Години
1.	Артерії, вени і нерви грудної клітки.	2
2.	Клінічна анатомія грудної стінки.	2
3.	Клінічна анатомія перикарду і серця.	2
4.	Міастенія як хірургічна проблема	2
5.	Перша допомога і лікування опіків стравоходу	2
6.	Сторонні тіла та ушкодження стравоходу	2
7.	Види хірургічного лікування бронхоектатичної хвороби	2
8.	Емпієма плеври. Гострий піопневмоторакс. Причини, діагностика, лікування	2
9.	Кісти і полікістоз легень	2
10.	Клініка і діагностика бронхоектатичної хвороби	2
11.	Консервативне лікування бронхоектатичної хвороби. Показання і протипоказання до хірургічного лікування	2
12.	Консервативні та операційні методи лікування абсцесу та гангрен легень	2
13.	Медіастиніт. Методи хірургічного лікування	2
14.	Нагнійні захворювання легень і плеври. Методи консервативного лікування, показання до операційного лікування	2
15.	Відкритий пневмоторакс. Діагностика та лікування	2
16.	Поранення серця. Методика зашивання ран серця	2
17.	Травматичне ушкодження діафрагми. Операційні доступи: лапаротомний, торакотомний	2
18.	Релаксація діафрагми. Причини, діагностика та лікування	2
19.	Легеневі кровотечі. Причини, діагностика, консервативне лікування.	2
20.	Хірургічне лікування при легневих кровотечах. Види операцій	2
21.	Операційні доступи при операціях на легенях. Методи і обсяг операції	2
22.	Ускладнення операцій на легенях: операційні і післяопераційні (найближчі і віддалені). Профілактика і лікування	2
23.	Ахалазія кардії. Причини, клініка, лікування	2
	Разом:	46 год

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми лекцій (заочна форма навчання)

№	Назва теми	Години
1.	Нагнійні захворювання легень та плеври	2
2.	Травма грудної клітки. Телемедична візуалізація та телерадіологія.	2
	Разом	4

Теми семінарських занять (заочна форма навчання)

№	Тема	Години
1.	Помилки (діагностичні, тактичні, технічні) і небезпеки при гострому апендициті	3
2.	Залікове заняття	3
	Разом	6

Теми практичних занять (заочна форма навчання)

№	Тема	Години
1.	Дренування плевральної порожнини після операцій на органах грудної клітки.	3
2.	Клініка абсцесів і гангрен легень. Диференційна діагностика з туберкульозом, раком, актиномікозом, кістами, що нагноїлися.	3
3.	Закритий пневмоторакс. Діагностика та лікування.	2
4.	Клапанний (напружений) пневмоторакс. Діагностика та невідкладна допомога.	2
5.	Гемоторакс (гемопневмоторакс). Механізм виникнення, види лікування.	2
	Разом	12

Теми для самостійної роботи (заочна форма навчання)

№	Тема	Години
1.	Захворювання та травматичні ушкодження стравоходу	1
2.	Грижі стравохідного отвору діафрагми.	2
3.	Хімічні опіки стравоходу. Особливості опіків кислотою, лугом. Показання до пластики та її види	2
4.	Показання до операційного лікування абсцесів і гангрен легень. Види хірургічного лікування.	2
5.	Лапароскопічні втручання на діафрагмі. Лапароскопічна герніопластика	2
6.	Дивертикули стравоходу. Класифікація, діагностика, лікування	2
7.	Езофагіти. Етіологія, діагностика та лікування (консервативне, операційне)	2
8.	Кардіоспазм, ахалазія кардії. Діагностика, лікування	2
9.	Медіастиніт. Етіологія. Клініка та діагностика. Методи дренування середостіння. Телевідеоконсультація	2
10.	Плеврити. Причини, діагностика, лікування	2
11.	Спонтанний пневмоторакс. Причини виникнення, лікування	2

12.	Артерії, вени і нерви грудної клітки.	1
13.	Поранення і розриви легень. Діагностика. Хірургічні доступи. Види операцій	2
14.	Клінічна анатомія грудної стінки.	1
15.	Тампонада серця. Причини, діагностика, пункція перикарда	2
16.	Клінічна анатомія перикарду і серця.	1
17.	Грижі стравохідного отвору діафрагми. Сучасні методи лікування	2
18.	Міастенія як хірургічна проблема	2
19.	Перша допомога і лікування опіків стравоходу	2
20.	Сторонні тіла та ушкодження стравоходу	2
21.	Види хірургічного лікування бронхоектатичної хвороби	2
22.	Емпієма плеври. Гострий піопневмоторакс. Причини, діагностика, лікування	2
23.	Кісти і полікістоз легень	2
24.	Клініка і діагностика бронхоектатичної хвороби	2
25.	Консервативне лікування бронхоектатичної хвороби. Показання і протипоказання до хірургічного лікування	2
26.	Консервативні та операційні методи лікування абсцесу та гангрені легені	2
27.	Медіастиніт. Методи хірургічного лікування	2
28.	Нагнійні захворювання легень і плеври. Методи консервативного лікування, показання до операційного лікування	2
29.	Відкритий пневмоторакс. Діагностика та лікування	2
30.	Поранення серця. Методика зашивання ран серця	2
31.	Травматичне ушкодження діафрагми. Операційні доступи: лапаротомний, торакотомний	2
32.	Релаксація діафрагми. Причини, діагностика та лікування	2
33.	Легеневі кровотечі. Причини, діагностика, консервативне лікування.	2
34.	Операційні доступи при операціях на легенях. Методи і обсяг операції	2
35.	Ускладнення операцій на легенях: операційні і післяопераційні (найближчі і віддалені). Профілактика і лікування	2
36.	Ахалагія кардії. Причини, клініка, лікування	2
	Разом	72

6. ВИДИ КОНТРОЛЮ (ПОТОЧНИЙ І ПІДСУМКОВИЙ)

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку засвоєння аспірантами навчального матеріалу. Формами поточного контролю є:

а) тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді, з визначенням правильної послідовності дій, з визначенням відповідності, з визначенням певної ділянки на фотографії чи схемі («розпізнавання»);

б) індивідуальне усне опитування, співбесіда;

в) розв'язання типових ситуаційних задач;

д) контроль практичних навичок;

Комплексне оцінювання навчальної діяльності здійснюється виставлення традиційної оцінки, яка конвертується у бали відповідно у кожному з занять, аспірант отримує на практичному занятті: оцінку «5» - якщо він виконав правильно не менше 90% навчальних завдань; оцінку «4» - якщо він виконав правильно не менше 80% навчальних завдань; оцінку «3» - якщо він виконав правильно не

менше 60% навчальних завдань; оцінку «2» - якщо він виконав правильно менше 60% навчальних завдань; На кінцевому етапі заняття викладач виставляє набрану суму балів і традиційну оцінку в журналі успішності.

Самостійна робота аспіранта оцінюється на практичних заняттях і є складовою підсумкової оцінки аспіранта.

Підсумковий контроль

Загальна система оцінювання проводиться по завершенню вивчення дисципліни у вигляді заліку.

Шкали оцінювання традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS

Залік – це форма підсумкового контролю засвоєння аспірантом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у письмовій формі, з використанням навчальної платформи Misa, відповідно до розкладу. Триває 2 академічних години.

Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант за поточну навчальну діяльність для допуску до заліку становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати аспірант за поточну навчальну діяльність для допуску до заліку становить 120 бали.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих аспірантом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала
5	200	4,6	184	4,17	167	3,77	151	3,35	134
4,97	199	4,57	183	4,14	166	3,74	150	3,32	133
4,95	198	4,52	182	4,12	165	3,72	149	3,3	132
4,92	197	4,5	180	4,09	164	3,7	148	3,27	131
4,9	196	4,47	179	4,07	163	3,67	147	3,25	130
4,87	195	4,45	178	4,04	162	3,65	146	3,22	129
4,85	194	4,42	177	4,02	161	3,62	145	3,2	128
4,82	193	4,4	176	3,99	160	3,57	143	3,17	127
7,8	192	4,37	175	3,97	159	3,55	142	3,15	126
4,77	191	4,35	174	3,94	158	3,52	141	3,12	125
4,75	190	4,32	173	3,92	157	3,5	140	3,1	124
4,72	189	4,3	172	3,89	156	3,47	139	3,07	123

4,7	188	4,27	171	3,87	155	3,45	138	3,02	121
4,67	187	4,24	170	3,84	154	3,42	137	3	120
4,65	186	4,22	169	3,82	153	3,4	136	Менше 3	Недоста тньо
4,62	185	4,19	168	3,79	152	3,37	135		

Бали з дисципліни для аспірантів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	2

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності аспірантів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ АСПІРАНТІВ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Захворювання та травматичні ушкодження стравоходу
2. Грижі стравохідного отвору діафрагми – класифікація, діагностика, лікування
3. Хімічні опіки стравоходу. Особливості опіків кислотою, лугом.
4. Показання до операційного лікування абсцесів і гангрені легень.
5. Хірургічне лікування абсцесів і гангрені легень.
6. Лапароскопічні втручання на діафрагмі.
7. Дивертикули стравоходу – класифікація, діагностика, лікування
8. Езофагіти – етіологія, діагностика та лікування (консервативне, операційне)
9. Ахалазія кардії – клініка, діагностика, лікування
10. Кардіоспазм – клініка, діагностика, лікування
11. Медіастиніти – етіологія, клініка, діагностика, лікування
12. Плеврити – причини, діагностика, лікування
13. Спонтанний пневмоторакс – причини виникнення, лікування
14. Клінічна анатомія артерій, вен і нервів грудної клітки.
15. Поранення і розриви легень – діагностика, хірургічні доступи, види операцій
16. Клінічна анатомія грудної стінки.
17. Тампонада серця – причини, діагностика, пункція перикарда
18. Клінічна анатомія перикарду і серця.

19. Грижі стравохідного отвору діафрагми – сучасні методи лікування
20. Міастенія як хірургічна проблема
21. Перша допомога і лікування опіків стравоходу
22. Сторонні тіла та ушкодження стравоходу
23. Види хірургічного лікування бронхоектатичної хвороби
24. Емпієма плеври, гострий піопневмоторакс – причини, діагностика, лікування
25. Клініка і діагностика бронхоектатичної хвороби
26. Консервативне та хірургічне лікування бронхоектатичної хвороби
27. Консервативні та операційні методи лікування абсцесу та гангренни легені
28. Відкритий пневмоторакс – діагностика та лікування
29. Поранення серця – методика зашивання ран серця
30. Травматичне ушкодження діафрагми.
31. Легеневі кровотечі – причини, діагностика, консервативне лікування.
32. Операційні доступи при операціях на легенях, методи і обсяг операції
33. Ускладнення операцій на легенях: операційні і післяопераційні (найближчі і віддалені). Профілактика і лікування
34. Ахалахія кардії. Причини, клініка, лікування

8. ЛІТЕРАТУРА:

Базова література:

1. Березницький Я.С., Захараш М.П., Мішалов В.Г. Хірургія, Том II: підручник. – Дніпропетровськ: РВА Дніпро-VAL, 2007. — 628 с.
2. Березницький Я.С., Захараш М.П., Мішалов В.Г., Шидловський В.О. Хірургія, Том I: підручник. – Дніпропетровськ: РВА Дніпро-VAL, 2006. — 618 с.
3. Захараш М.П., Пойда О.І., Кучер М.Д. Хірургія: підручник. – К.: Медицина, 2006. – 656 с.
4. Клінічна хірургія / За ред. Л.Я. Ковальчука, В.Ф. Саєнка, Г.В. Книшова. – Тернопіль: «Укрмедкнига», 2000. – 504 с.
5. Практична гастроентерологія: Сучасна тактика й алгоритми ведення хворих з основними гастроентерологічними захворюваннями і синдромами : посібник для лікарів / В.Г. Передерій, С.М. Ткач. – Вінниця : Нова Книга, 2012. – 736 с.
6. Хірургічна гастроентерологія: Навчальний посібник / М.П. Павловський, Н.І. Бойко, С.М. Чуклін та ін. – Львів: «Кварт», 2010. – 432 с.
7. Хірургічні хвороби: Підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. / П.Я. Чумак, А.Я. Кузнєцов, М.О. Рудий, О.П. Ковальов. — Т.: ТДМУ: Укрмедкнига, 2006. — 487 с.
8. Хірургія: підручник (5-е видання)/ О.Ю. Усенко, Г.В. Білоус, Г.Й. Путінцева. — 5-е видання. - Київ: ВСВ "Медицина", 2021. - 416 с.
9. Хірургія: підручник / За ред. Л.Я. Ковальчука. – Тернопіль: ТДМУ, 2010. – 1056 с.
10. Хірургія: у 2-х томах / С.О. Бойко, О.О. Болдіжар, П.О. Болдіжар, Ф.В. Горленко, Н.Б. Губергріц та ін. - Вінниця: Нова Книга, 2019. - 704 с.
11. Emergency war surgery / M.A. Cubano, M.K. Lenhart, J.A. Bailey [et al.]. – Houston: Office of The Surgeon General, 2013. – 472p.
12. Essential practice of surgery: basic science and clinical evidence / J.A. Norton, R.R. Bollinger, A.E. Chang [et al.] – New York: Springer, 2003. – 761p.
13. Haimovici's Vascular Surgery / E. Ascher, F.J. Veith, P. Gloviczki [et al.] – West Sussex: Wiley-Blackwell, 2012. – 1317p.
14. Sabiston Textbook of Surgery / C. Townsend, R.D. Beauchamp, B.M. Evers, K. Mattox ed. – 20th ed. – Elsevier, 2016. – 2176p.
15. Schwartz's Manual of Surgery 2 volume set / C.B. Brunickardi, R.E. Pollock, D.L. Dunn [et. al] – 8th ed. – Texas: The McGraw-Hill Professional, 2007. – 887p.
16. Schwartz's Principles of Surgery 2 volume set / F.C. Brunickardi, D.K. Andersen, T.R. Billiar [et. al] – 11th ed. – Texas: The McGraw-Hill Professional, 2019. – 1887p.

17. Surgical pathology of the GI tract, liver, biliary tract, and pancreas / [edited by] Robert D. Odze, John R. Goldblum. — 2nd ed., - Philadelphia: Elsevier Inc., 2009. - 1368 p.
18. Textbook of endocrine surgery / O.H. Clark, Q.-Y. Duh, E. Kebebew [et al.]. – Philadelphia: Elsevier, 2005. – 828p.

Допоміжна література:

1. Неттер Ф. Атлас анатомії людини / Неттер Ф.; під ред. Ю.Б. Чайковського / наук. пер з англ. А.А. Цегельського – Львів: Наутілус, 2004. – 592 с.
2. Dulucq J.-L. Tips and Techniques in Laparoscopic Surgery // Berlin: Springer-Verlag, 2005. - 244 p.
3. Fischer's mastery of surgery: 7th edition // J.E. Fischer, E.C. Ellison, G.R. Upchurch Jr. [et al.]. – Philadelphia : Wolters Kluwer, 2019. – 8141 p.
4. Guyton A.C. Textbook of medical physiology. 11th ed. / A.C. Guyton, John E. Hall. — Philadelphia: Elsevier Inc., 2006. - 1116 p.

Інформаційні ресурси:

Джерела Інтернет

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>

MedScape.com

Uptodate.com

Завідувач кафедри хірургії №1

О.В. Лукавецький

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'O.V. Lukavetskyi', written on a light-colored background.